

Híres szülötteink

100 éve született Dávid Antal regényíró

„A nép megszülte a kor hőseit, s ők furfanggal, szorgalommal, haraggal és szenvedéllyel formálták a történelmet. A világ egy ideig bámulja a szabadságért küzdő népet, aztán elfelejti. Késői hódolat ez a könyv a szülőföld és hősei iránt” – írta Dávid Antal Háromszék nem alkuszik című regénye előszavában. A ma már ritkaságszámba menő könyv szerzőjét Ivánként

anyakönyvezték Kézdivásárhelyen, 1913. július 30-án, és Budapesten hunyt el 1988. július 26-án. Jancsó Katalin

A Kézdivásárhelyt és környékét ábrázoló történelmi regény a 48-as idők olyan dokumentált leírását adja, amelyhez az itt töltött ifjúkori években még élő helyi emlékezést is segítségül hívta a szereplők megformálásában. Egy 1973-ban, a Megyei Tükörben megjelent recenzióban Veres Dániel a regény nyelvezetének székelységére utalva kifejti, hogy csak akkor hatna modorosként, ha eltávolodna attól a nyelvjárástól, amely szerint felénk ma is ejtik a szót.

A katolikus örmény családból származó író a kantai gimnáziumban érettségizett,

majd vegyésznek készült Innsbruckban, nagybátyja a szege-di gyógyszerészképzés megszervezője, dr. Dávid Lajos példája nyomán, de tanulmányait nem fejezhette be, mert egyik hazautazásakor fényképész szenvedélyének hódolva, a vonatból lefotózta a gyimesfelsőlöki vasúti hidat. E tettéért a román csendőrség lecsukta, mivel Ausztriában

kiképzett magyar kémnek tekintették, és szabadulása után nem kapott útlevelet. Itthon maradvá újágyírásba kezdett a Brassói Lapoknál, és a sors e kényszerpályája nyomán vált később több székely személyiséget is megörökítő hiteles regényíróvá.

Regényei: Hazátlan voltam (Kolozsvár 1941); Üstökös a kéményen (Kolozsvár, 1941); Muzsikáló kút (Bp., 1969); A kolozsvári futár (Bp., 1972); Háromszék nem alkuszik (Bp., 1973); Erdély nagy romlása (1-3. kötet Bp., 1977); A tanú (Bp., 1981); Az első felvonás (Bp., 1982); A szolgadiák (Bp., 1983).

(*Székely Hírmondó* – 2013. 07. 17.)

Tallózta: Bálintné Kovács Júlia

Dr. Kabdebó Lóránt prof. emeritus, irodalomtörténész

Epizódok a XX. századi irodalom történetéből

c. előadása nagy sikert aratott 2014. február 6-án a Lipták Villa Tükörtermében (1146 Budapest Zuglói, Hermina út 3.). Ifjú- és érettkori rajongásairól beszélt kötetlenül Ady és Radnóti verseivel kapcsolatban, utazási élményeit is beszélt, közvetlenül és magával ragadóan. Megmutatta, hogy a leírt szöveg mögött mi is rejlik, amit az olvasó nem biztos, hogy észrevesz. Magyarörmény kedvességgel és hatalmas tudással varázsolta el nagyszámú magyarörmény hallgatóságát. Az estet a Zuglói Örmény Önkormányzat és a Rákos Mezeje Egyesület rendezte.

M

Bálintné Kovács Júlia

Örmények Magyarfenesen

Magyarfenes kb. 20 km-re található Kolozsvártól, a Gyalui-havasok lábánál és Tordaszentlászló községhez tartozik. Az EÖGYKE barangolásainak alkalmával sokszor és sokan megszálltunk, ettünk-ittünk ezen a vidéken.

Ebben a faluban él és dolgozik nagy ügyszeretettel, elhivatottsággal Lengyel István református lelkipásztor feleségével, Saroltával együtt.

Nagy gondot fordítanak a közösségszervezésre, és bevezették, hogy havonta egyszer „összetrombitálják” azokat, akiknek van fülük a hallásra, és idejük is megengedi, hogy vegyenek részt a „Magyarfenesi Estek” rendezvényén, ami minden alkalommal szeretetvendégséggel zárul. Tehát a templomban kihirdetik, plakátokon kifüggesztik, vonalas és maroktelefonon közhírré teszik, hogy mi az esedékes program.

2014. február 19-én, szerdán velünk, erdélyi örménymagyarokkal ismerkedtek a megjelentek, és finom örmény étkeket fogyasztottak, melyeknek a receptjeit fénymásolva ajándékba kapták, hogy majd otthon, a saját konyhájukban is elkészíthessék őket.

A Tiszteletes úr bevezetője után Dr. Kirkósa Júliát hallgattuk szent áhítattal, akit fia, Köpeczi Sándor kísért. A kis koncert záró száma az örmény Miatyánk volt.

Az est további részében Bálintné Kovács Júlia ismertette az Armenia Örménymagyar Baráti Társaság megalakulásának körülményeit, célkitűzéseit, kapcsolatát a budapesti székhelyű Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesülettel, beszélt néhány közösen megvalósított rendezvényről, levetítetük a Keresztes Lajosról, az 1928-as olimpia aranyérmes örménymagyar birkózójá-

ról készült kisfilmet, emlékeztünk Keresztes Zoltánra, és az előadó ismertette az örmények erdélyi megjelenésével kapcsolatos legújabb kutatásokat, kiemelve Dr. Garda Dezső történész munkáit a gyergyói örményekről.

Az új történelmi dokumentumok fényében módosítanunk kell az eddig berögződött ismereteinket, hiszen ma már történelmi bizonyítékok vannak arra, hogy már 1603-tól megjelentek az örmények Erdélyben is, és először Gyergyószentmiklós volt a központjuk. Innen „hálózták be” aztán Erdélyt, a Partiumot, a Bánságot, majd a történelmi Magyarországot. Kalotaszeg vidékén is, talán mind a 33 idetartozó faluban volt egy-két örmény család.

Magyarfenesen éppen Meskó Károly tanító bácsi volt az, aki felfigyelt a kis Balázs Péter rajzaira, és elvitte a gyermeket Kós Károlyhoz, hogy “nyisson tért” a kisfiú tehetségének.

S következett a LAKOMA.

A tiszteletes asszony, maga is lelkész és tanár, ezúttal kötetnyt kötött, asszonytársával reggeltől formálta a fülecskéket, – a finom húsleves már egy nappal hamarabb elkészült – készítette a fánkot, örölte a diót, a mákot pergelte a mézet.

Fejedelmi, „bücsüi” vacsora volt. Elkészült az angadzsabur gulyás, egytálételnek is felérő sűrűséggel a fülecskék mellett apró húsgombócokkal, sok zöldekkel. Utána mézben forgatott fánkkal, finom daluzival, és sok-sok baráti szóval kényeztetettük egymást, és mint a falusi lakodalmakban szokás, fel is tarisznyáltak bennünket a házigazdák.

Köszönjük szépen!